

ХРОНІКА

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

У ЛЬВОВІ.

Справозданє за місяці: січень—цвітень.

ЗМІСТ: Засіданя Виділу. — Засіданя секцій. (І. Франко — Батько і донька. Олекс. Грушевський — Глухів та Лебедин. С. Дністрянський — Національна статистика, ч. II. Макс. Гехтер — До питання про культурно-економічну ролю землеводіння. Мих. Грушевський Шведсько-український союз 1708 р. М. Шпаковський — Нова праця про Ягайла. Мих. Лозинський і Вол. Охримович — З виборчої статистики Галичини. Ів. Кривецький — Справа поділу Галичини в рр. 1846—1850. Вас. Панейко — Раціоналізм і реалізм в розуміню суспільних явищ. Мик. Залізник — Індустрія в південній Україні. Волод. Дорошенко — Фінансова господарка й економічна політика земств. Макс. Гехтер — Із статистики України. С. Баран — З поля національної статистики галицьких середніх шкіл. Мирон Кордуба — Боротьба за польський престіл по смерті Володислава IV. Вас. Панейко — З історії й соціології національної боротьби. Вол. Бирчак — Візантійська церковна пісня і слово о полку Ігореві. Ів. Франко — Студії над українськими народніми піснями). — Засіданя комісій. — Справозданє з бібліотеки. — Справозданє з музея. — Товариства й інституції, що приступили до обміну виданнями. — Нові виданя Товариства.

Засіданя Виділу.

І в а с. д н я 2 л ю т о г о .

1) Принято до відомости, що буковинський сойм признав Товариству підмогу в сумі 1000 кор. на 1910 і так само на 1911 р. 2) Постановлено вислати меморіал до міністерства просвіти в просьбою

о підмогу для Академічного Дому. 3) Постановлено на будуче давати авторам із праць, друкованих у виданнях Товариства, 25 примірників відбиток, а для продажу не робити їх зовсім. 4) Принято до відомости справозданє dra С. Томашівського про його пертрактації з Руським Товариством Педагогічним в справі перебрая деяких видань для покритя частинного довгу в друкарні до суми 16.000 кор. Близші умови сеї трансакції поручено виробити дру С. Томашівському. 5) Цокликано на час хороби секретаря В. Гнатюка до Виділу д. О. Роздольського, а на час виїзду dra С. Томашівського д. Філ. Колессу. 6) Упрощено dra В. Охримовича і д. Г. Пежанського вести пертрактації з магістратом в справі витиченя регуляційної лінії і винагородження за відступлений ґрунт містови в реальности при ул. Супінського. 7) Принято до відомости, що в Києва вислано новий транспорт килимів і археологічні збірки до музея. 8) Принято до відомости, що вийшли з друку: а) Хроніка, ч. 39. б) Chronik, ч. 36. 9) Признано зворотну підмогу в сумі 200 кор. студентови харківського університету Теофілеви Згоранському і даток у квоті 50 кор. зарядови дешевої кухні у Львові. 10) Постановлено висилати безплатно всі видання приватній українській гімназії в Яворові аж до її удержавлення.

ІІ зас. дня 23 лютого.

1) Принято до відомости, що вийшли з друку: а) Записки, т. 92. б) Збірник математично-природописно-лікарської секції, т. 13. 2) Висловлено бажанє, щоб управа книгарні подала статистику книжкового руху за рік 1909, особливо видань Товариства. 3) Постановлено подякувати д. Олекс. Мишуві за дар 127 кор. на академічний фонд. 4) Ухвалено перебрати на Товариство видатки, получені з розсилкою друків і спорядженє пушок для збираня складок на пам'ятник Т. Шевченка в Києві, в сумі 123.09 кор. 5) Постановлено розширити убікації в партері на помещенє музеальних річий. 6) Принято бюджет наукових видань на 1910 р. в такій квоті:

Записки, 6 книжок по 2.600 кор.	.	15.600 кор.
додаток на 2 книжки додаткові	.	5.200 "
Збірники секцій, 3 томи	.	8.500 "
Жерела і Пам'ятки, 2 томн	.	5.000 "

Етнограф. Збірник, 2 томи	5.000	кор.
Матеріяли до укр. етнології	2.400	"
Студії з поля сусп. наук	2.400	"
Укр.-руський архів	1.400	"
Матеріяли до укр. бібліографії	2.500	"
Укр. руська бібліотека	3.000	"
Часопись правн. і економічна	2.400	"
Хроніка	1.500	"
Резерва наукових видань	3.000	"
Бібліотека і музей	10.000	"
Наукові екскурсії	3.000	"
Підмоги на наукові цілі	2.000	"
Разом	72.900	кор.

III зас. дня 14 марта.

1) Принято до відомости, що суд затвердив тестамент Ол. Кониського і постановлено вислати подяку адвокату І. Шрагови в Чернігові, що заступав інтереси Товариства в тій справі. 2) Принято до відомости, що вийшли „Записки“, т. 93. 3) Постановлено передрукувати V том творів С. Руданського, який вже вичерпався в продажі. 4) Признано: а) Д. Ол. Новицькому в Москві 50 руб. підмоги на збирання фотографій зі старих українських пам'яток з тим, що один примірник кожної фотографії передасть до музею Товариства; б) Дру Іванови Раковському у Львові 400 кор. на наукові студії; в) Василю Панейкови у Львові 400 кор. на наукові студії; г) Володимирови Брігідерови на природничі студії в Трієсті 100 кор. 5) Постановлено відступити безплатно деякі видання Тов.: а) Філії Просвіти в Збаражж. б) Бібліотеці для жовнірів в Ісврудці. в) Семінареви для руської фільології при львівськiм університеті. 6) Принято п'ятьох нових членів. 7) Принято до відомости, що Рада шкільна кравва апробувала латинські вправи для III кл. в перекладі Г. Огоновського, видані накладом Товариства.

IV зас. дня 6 цвітня.

1) Принято до відомости, що петербурська Академія Наук вистарала ся для співробітників Археографічної Комісії Товариства, Івана Крипякевича і Романа Дашинача-Кульчицького дозвіл для

ванять у московськiм Головнiм Архiвi Мiнiстерства заграничних справ та в Архiвi Мiнiстерства справедливостi i ухвалено вложити їй за те подяку. 2) Принято офeрту д. В. Монастирського у Львовi на доконане помiрiв i владжене мап реальностi при ул. Супинського, 17. 3) Принято до вiдомостi, що буковинський Видiл Краєвий виплатив уже Товариству субвенцiю за 1910 р. в сумi 1000 кор. 4) Принято двох нових членiв. 5) Постановлено закупити для бiблiотеки збiрку старих друкiв i рукописiв вiд дра Гiядора Стрипського. 6) Ухвалено розширити локаль друкарнi о двi кiмнатi.

У в.с. дня 13. цвiтня.

1) Поручено управi книгарнi i референтови поробити старання що до передачi книгарнi виключної продажi книжок для українських середних шкiл та внести в тiй справi подання до Ради Шкiльної Краєвої i Видiлу Краєвого. 2) Поручено управi книгарнi, щобi предкладала рiчне сировоздане до бiлянсу до кiнця лютого кожного року. 3) Принято до вiдомостi, що у вiдповiдь на рекурс Товариства в справi вимiру належитостi вiд „фондацiї П. Пелехiна“ уряд вимiру належитосгiй знизив таксу до 9.200 кор., але й вiд сего вимiру ухвалено внести рекурс. 4) Ухвалено закупити до бiблiотеки збiрку старих друкiв дра В. Щурата. 5) Постановлено внести подання до Краєвого Видiлу i Мiнiстерства в справi виплати субвенцiї за сей рiк. 6) Принято до вiдомостi, що Українська Громада в Празi розв'язала ся, а своє майно передала Товариству.

Засідання секцій.

ЗАСІДАННЯ ІСТОРИЧНО-ФІЛЬСОФІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

І зас. дня 2 січня.

1) Др. Ів. Франко предложив свою працю п. н. „Батько і донька“ (із паперів Івана Федоровича), яку ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Той сам предложив дальшу частину праці дра Іл. Свенціцького п. н. „Опис рукописів бібліотеки Народного Дому у Львові“, ч. II, яку ухвалено друкувати в „Укр.-руськ. Архіві“, т. VI. 3) Проф. М. Грушевський повідомляє про дальші праці, виготовлені вже для „Записок“ до часів Ів. Мазепи. 4) Принято інструкцію в справі бібліографічного відділу, предложену проф. М. Грушевським.

Зміст праці дра Ів. Франка:

На основі листів із багатого родинного архіва Федоровичів у Вікні, Скалат. пов., подано причинки до історії політичних рухів і відносин із рр. 1840—1850 і спеціальні відомости про Олександра Гіцькевича та його дочку Олександру (Оленю). Особа Ол. Гіцькевича інтересна тим, що він був автором численних листів, що дають важні причинки особливо до історії мартівських рухів 1848-ого р. у Львові. Особа його дочки характеризується двома її листами.

II зас. дня 2 лютого.

1) Проф. М. Грушевський предложив працю л. Олек. Грушевського п. н. „Глухів та Лебедин“. 2) Др. С. Томашівський предложив свою статтю п. н. „З записок Каролинців про 1708/9 рік“. Обі праці ухвалено друкувати в „Записках“. 3) Розділено між поодиноких співробітників „Записок“ часописи, які мають бути обговорювані в бібліографічному відділі.

Зміст праці д. Олекс. Грушевського:

Автор на підставі матеріалів друкованих і недрукованих (з московських архівів) ілюструє ваходи правительства, що мали на меті запобігти агітації Мазепинців, полеміку маніфестів Кароля і Петра і терор, пущений на відстрашене від переходу на сторону Шведів, слідства над замішавими, конфіскацію маєтків і роздачу їх ріжним петентам.

III зас. дня 4 лютого.

1) Др. Ст. Томашівський зреферував статтю п. н. „Листи Петра Великого до А. М. Сінявського“. 2) Д. Іван Шпитковський предложив: „Мемуар Д. Завроцького про Коліївщину“. Обі праці ухвалено друкувати в „Записках“.

IV зас. дня 9 лютого.

1) Д. Василь Панейко зреферував статтю дра С. Дністрянського п. н. „Національна статистика“, ч. II. 2) Той сам зреферував статтю д. Мак. Гехтера: „До питання про культурно-економічну роль землеводіння“. Обі ухвалено друкувати в II т. „Студій з поля суспільних наук і статистики“.

Зміст праці дра С. Дністрянського:

Се критична частина розвідки, якої перша половина поміщена в I томі „Студій з поля суспільних наук і статистики“. В двох главах займаєть ся автор питанням мови, як признаки національності, і понятєм національності, а в останній, третій главі подає теоретичні й практичні висновки свого розгляду питань, звязаних із національною статистикою.

Зміст праці д. М. Гехтера:

Опубліковані умансько-липовицьким сільсько-господарським товариством матеріали (1908—1909) про роль великих маєтків у культурно-економічному життю правобережної України дали автору основу для своєї розвідки і для соціально-політичних висновків в сьім питаню.

V зас. дня 16 лютого.

1) Проф. М. Грушевський предположив працю п. н. „Шведсько-український союз 1708 р.“. 2) Д. Ів. Кривецький відчитав замітку д. Яросл. Гордицького п. н. „До діяльності Івана Гушалеви́ча з рр. 1867—1881“. Обі ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст праці проф. М. Грушевського:

Автор вияснює заходи російського правительства повзати для того, щоб яко мога дискредитувати виступ Мазепи та споганити його в очах української суспільности та народніх мас, а далі вияснює, як мало індивідуального було властиво в тім виступі: перехід Мазепи до Шведів став ся під натиском обставин, під впливами традицій. Шведсько-український союз був уложений вже за Хмельницького, і в очах Мазепиців союз із Карлом XII був тільки відновленем союзу з Карлом X. Для українських автономістів поч. XVIII в. се було немов обовязком чести — не упустити шведсько-української комбінації, яку відобрали були зміни зверхньої політики за часів Виговського, а насували знову її за часів Мазепи.

VI зас. дня 23 лютого.

1) Проф. М. Грушевський предположив критичну статю д. М. Шпаковського п. н. „Нова праця про Ягайла“, яку ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Д. Мих. Лозницький ареферував спільну працю свою і дра Вол. Охримовича п. н. „З виборчої статистики Галичини“, яку ухвалено друкувати в III томі „Студій“.

Зміст статі д. М. Шпаковського:

Автор розбирає критично монографію дра Прохаски Władysław Jagiełło, порівнюючи його погляди з поглядами інших до-

слідників польської історії. Далі характеризує взагалі відношення польської історіографії до обох героїв тої епохи — Ягайла і Витовта, та ті національні ідеї, які впливали на таку чи иншу оцінку їх.

Зміст праці д. М. Лозинського і д-ра В. Охримовича:

Темою праці являють ся вибори до парламенту в 1907 р., які відбували ся в Австрії в-перше на основі загального, рівного, безпосередного і тайного виборчого права, отже можуть бути коли не абсолютно, то все таки приблизно вірним висловом політичних переконань і настроїв людности. Праця розсліджує з одного боку відношене національно-політичних сил польського й українського народу в Галичині, з другого боку відношене між українськими і москвофільським напрямом в українським народі. Аналогічно розсліджено також вибори до галицького сойму в 1908 р., які переведено ще на основі старої, куріяльної виборчої системи і переведено порівнане між статистичними результатами сих двох виборів, опертих на двох різних виборчих системах.

При виборах до парламенту голоси українського напряму творять у східній Галичині 72⁰/₁₀₀, голоси москвофільського напряму 28⁰/₁₀₀. В 4 виборчих округах Східної Галичини, де живуть поважні українські меншости, бачимо тільки москвофільські голоси. Наслідком того відношене між українськими і москвофільськими голосами в цілій Галичині представляеть ся так: Українці 71⁰/₁₀₀, москвофіли 29⁰/₁₀₀. Сі цифри говорять виразно про силу українства і слабість москвофільства.

При аналогічним досліді відношене українських і москвофільських голосів в окремих політичних округах показуєт ся, що українські голоси творять в 11 повітах 0—50⁰/₁₀₀, в 40 повітах 51—100⁰/₁₀₀, москвофільські-ж навпаки в 40 повітах 0—50⁰/₁₀₀ і тільки в 11 повітах 51—100⁰/₁₀₀. Се значить, що москвофільство творить тільки розсіпані острови серед українського народу.

Відношене між польськими й українськими (в етнографічно-національним розуміню, отже з москвофільськими голосами включно), голосами таке: в цілій Галичині польські голоси творять 54⁰/₁₀₀

українські 46%, в Східній Галичині українські голоси 63%, польські 37%.

При розслідуванню голосів при виборах до сойму в 1908 р. взято під увагу тільки курію сільських громад у Східній Галичині. Українські голоси виносили тут 59% (з того 20% москвофільських голосів), польські 41%. В порівнянню з виборами до парламенту Українці втратили 4% голосів, Поляки стільки-ж вискали. Коли вважимо, що при виборах до парламенту в 63% українських (в етнографічно-національнім розуміню) 46% припадало на Українців і 17% на москвофілів, то побачимо, що при виборах до сойму Українці втратили 4% в користь Поляків і 3% в користь москвофілів.

Через сю подвійну втрату відношеня між українськими й москвофільськими голосами з помпненем польських голосів випадє кориснійше піж воно є в дійсности, а саме: українські голоси творити-муть 66%, москвофільські 34%. В порівнянню з виборами до парламенту (72% і 28%), Українці втратили 6%, москвофіли стільки ж вискали.

Зменшене українських голосів пояснюеть ся виборчою ординацією: виборче право до сойму не загальне, а при тім посередне й явне, що в високій мірі уможливяє впливане властей на результат виборів. А що українські кандидатури були різко опозиційні, то власти й постарали ся о зменшене числа українських голосів. Зріст москвофільських голосів повстав наслідком того, що в 10 округах москвофільські кандидати виступали як кандидати правительственні. Через те було б невірно приписувати зменшене українських і зріст москвофільських голосів переміні політичних симпатій серед народу в користь москвофільства; се явище треба приписати виключно симпатіям польських міродатних кругів до москвофільського напрямку і виборчій системі, яка уможливяє, щоб ті симпатії заважили на результаті виборів.

VII зас. дня 2 марта.

1) Д. Іван Кревецький предложив працю п. н. „Справа поділу Галичини в рр. 1846—1850“, яку ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Д. Василь Панейко зреферував статью п. н. „Раціоналізм і реалізм в розуміню суспільних явищ“.

Зміст праці д. І. Кривецького :

Стаття складаєть ся з 9 розділів.

Найперш (I. „Portio iuribus Nostris respondens“) розглядає автор два різні історично-правні виводи, ва підставі яких Австрія окупувала підчас першого поділу Польщі 1772 р. територію, яка з невеликими змінами (II. Границі Галичини в пр. 1772—1850) творить нинішній коронний край Галичину, а то: „вивід прав Угорщини до Червоної Русі й Поділя“ (нинішньої східньої Галичини) й такий самий „вивід прав Чехії до кн. Освенціму й Затора“ (нинішньої західньої Галичини); — окупувала отже не один край, а дві зовсім різні групи країв, різні не тільки історично, але також географічно, етнографічно, культурно і т. д. (III. Східня й Західня Галичина). Не зважаючи на ці різниці, окупувана в 1772 р. територія творила аж до 1846 р. одну австрійську політично-адміністративну одиницю, з разу (до р. 1803, згл. 1809) як „Східня Галичина“ (у противенстві до Західньої Г., яка лежала ціла по лівім боці Висли), а відтак як „Галичина і Володимирія“.

Проект — поділити Галичину (в її нинішніх границях) на дві окремі провінції: східню й західню Галичину — виринув перший раз у кругах віденського уряду що йно в 1846 р., по прилученю внесеної Краківської республіки — і дн. 27 лютого 1847 р. дістав навіть найвишу (царську) апробату („Галичина — так говорив сей історичний царський акт — має бути поділена на два губерніяльні округи. Осідком одної губернії має лишити ся Львів, осідком другої — має бути Краків“). Рівночасно починають ся в сій справі оживлені пертракції між губернатором у Львові і Віднем, які тягнули ся аж до 1849 р. (IV. Справа поділу Галичини в пр. 1846—47; VIII. Становиско центрального й краєвого уряду 1848—49 пр.). Від 1848 р. вмішують ся в сю справу два інтересовані чинники: галицькі Українці й Поляки. Українці розвивають широку акцію за поділом краю (V. Заходи „Головної Руської Ради“ [1848—49]), Поляки — таку-ж контр-акцію проти поділу (VI. Контр-акція Поляків [1848—49]). Справа ся була предметом широкої дискусії також на засіданнях т. вв. Конституційної комісії першої австрійської державної Ради (VII. Справа поділу Галичини в Державній

Раді [1848—49]), яка одначе ухвалила відділити від Галичини тільки Буковину. По розв'язанню державної Ради й по октройованню конституції з дн. 4 марта 1849 р. справа була розв'язана самим урядом так, що ціс. постановою з дн. 29 вересня 1850 р. Галичину поділено на 3 національні округи (Станіславівський — український, Львівський — українсько-польський, Краківський — польський), в трьох окремих Соймах (у Станіславові, Львові і Кракові) і в трьох адміністраційно-політичних шефах (у згаданих містах), — одначе під верховним наглядом загально-краєвого губернатора у Львові і загально-краєвим парламентом, який мав збирати ся у Львові для справ, які дотикали цілого краю, а який складав ся з делегатів згаданих окружних Соймів. Наведена краєва конституція одначе в жите не увійшла, бо дн. 31 грудня 1851 р. знесено загально державну (октройовану) конституцію з дн. 4 марта 1849 р., — а тим самим також і краєву конституцію для Галичини з дн. 29 вересня 1850 р. (IX. Подія Галичини на три округи в 1850 р.).

До статі додано декілька актів і одну мапку.

Зміст праці д. В. Панейка :

Розвідка має за тему історичний і аналітичний розгляд двох типів у розумінню й трактованню сумнівних явищ: типу раціоналістичного і типу реалістичного.

VIII зас. дня 9 марта.

1) Д. Микола Залізняк предложив працю п. н. „Індустрія в південній Україні“. 2) Д. Волод. Дорошенко реферував працю п. н. „Фінансова господарка й економічна політика земств“. Обі праці ухвалено друкувати в II томі „Студій з поля суспільних наук і статистики“.

Зміст праці д. М. Залізняка :

Се реферат книги Бельгійця Льовека — „L' industrie dans la Russie méridionale, sa situation, son avenir“. З початку йде історичний огляд повстання й розвитку великої індустрії на південній Україні, а далі йде докладніше представлення її сучасного

сьому на увазі інтереси поміщиків, господарства котрих стали підпадати і ліквідувати ся після знесеня панщини. З кінця 70 рр. земства заклопотані земельним кредитом для селян, руїна котрих в сих часах уже виразно виявила ся і змусила земства звернути увагу на село. З 80-их рр. вони починають поволі брати ся до систематичної діяльності коло пілнесеня сільського господарства та доцільного підпомагання домашних промислів. Але повнійше виявила ся земська робота на сїм полі аж у третім періоді, коли розвиваєть ся агрономічна організація по земствах. Всі ці заходи земств і обговорені в рефераті, при чому деякі моменти в земської діяльності в 2 і 3 періодах виділені в окремі розділи. Напр. справа переселеня селян і відношене до неї земств, земства і робітниче питане в сільськїм господарстві. Сими питаннями цікавили ся земства головно в 2-ім періоді. Зі справ, які обходили земство в третім періоді, оглянені окремо такі: земства і домашній промисл, організація дрібного кредиту по земствах, професіональна освіта. Вся діяльність земств, як сказано, носить вправний класовий характер, але все-ж земства встигли зробити дещо для краю, в усякїм разі робота їх стоїть далеко висше роботи адміністрації в тих губерніях, де земство не було заведене (як у нас на Правобережю), або було скасоване (на Донщині). Се показує, що яка-б ві була куца, обмежена самоуправа, але вона далеко користнійша від урядової опіки чи самоволі. Розвинути як слід те добре, що зробило сучасне земство, і піти ще дальше в сїм напрямі зможе лише демократичне земство, правдива народня самоуправа можлива лише при повній демократизації цілої держави.

Ціль реферату — звернути увагу наших земляків у Росії на вагу спеціальних оглядів соціально-економічної діяльності земств і спонукати їх до самостійного опрацьованя порушених тем.

IX зас. дня 23 марта.

1) Проф. М. Грушевський зreferував працю д. М. Гехтера п. н. „Із статистици України“. 2) Др. Вол. Охримович зreferував працю дра С. Барана п. н. „З поля національної статистици галицьких середних шкіл“. Обі праці ухвалено друкувати в II т. „Студій в поля суспільних наук і статистици“.

Зміст праці д. М. Гехтера:

На основі видавництва „Ежегодн. Россіи“ за 1908 р., Звідомлення Гірничого Департаменту за 1906—7 рр., Статистики гірничої промисловости, Гірничого ученого комітету та Земських статист. жерел автор подає деякі відомости про врожаї, скотарство і гірничий промисл на Україні.

Зміст праці дра С. Барана:

Предметом розвідки є статистика галицьких середніх шкіл і її фреквенції від пол. XIX ст. до 1910 згл. до 1908 р. З огляду на те, що галицьке шкільництво під адміністраційним зглядом виказує дві головні фази — германізаційну до 1867 рі і польонізаційну від 1867 р., т. є від основаня галицької Кр. Шк. Ради, поділив автор свою розвідку на дві часті відповідно до повисших фаз. В кожній часті на вступі обговорює ся коротко загальне політичне і національне тло, яке свій відблиск знаходило і в шкільництві, а відтак переходить цифровий матеріял шкіл і фреквенції учеників, вказуючи між иншим розмірно високе число українських учеників у галицьких середніх школах в пол. 19 в., а то 28% в цілій Галичині, а 42% загального числа учеників у Східній Галичині (р. 1854). Ся релятивно висока фреквенція українських учеників зачинає падати що йно з хвилию спольонізованя галицьких середніх шкіл і основаня Кр. Шк. Ради і сходить на 16·9% в пол. 80-их рр. Аж від пол. 90-их рр., коли українські народні маси стали більше користати з середніх шкіл, новолі відносять ся абсолютне і процентове число українських учеників (в р. шк. 1907/8 — 19·74%). Автор подає дуже точну статистику учеників після віроісповіданя і народности за послідних 12 літ (від р. шк. 1895/6 до 1907/8) і виказує, що найбільше темпо приросту виказують греко католики і Українці, а даліше Жиди, найменше римо-католики і Поляки і доходить до висновку, що в нормальних обставинах абсолютне і релятивне число українських учеників мусіло би даліше безупинно зростати, ваколи би не повий залив Галичини польськими середніми школами в двох послідних роках, які скріплять значно і так невичайно велику фреквенцію польських учеників. На сю обставину автор звертає увагу галицької української суспільности і радять їй интензивніше заняти ся справою середнього шкільництва.

Х зас. дня 6 цвітня.

1) Д. Іван Кривецький предложив працю дра М. Кордуби п. н. „Боротьба за польський престіл по смерті Володислава IV“, яку ухвалено друкувати в „Жерелах“, т. XII. 2) Д. Василь Панейко предложив працю п. н. „З історії й соціології національної боротьби“, яку ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст праці дра М. Кордуби:

Автор опер свою роботу по частині на актах виданих уже в угорських збірках, які однак досі остали невикіснотані для сеї справи, по частині на матеріялах державного архіву у Відни. Подав докладний образ виборчої боротьби, яка вела ся по смерті Володислава IV о польський королівський стіл між обома головними кандидатами, Іваном Казимиром і Карлом. Звертає пильну увагу на дипломатичні забіги обох королевичів на дворах: німецьким, пруським, французьким та шведським та на політику, якої навані держави придержували ся супроти того. З окрема обговорює ролю семигородської кандидатури, зазначуючи в супереч дотеперішним поглядам, що князь Юрій I Раковці зовсім не старає ся о польську корону для себе, а лише для свого молодшого сина Жигмонта, та що та кандидатура ніколи не мала великих виглядів на успіх. Причин остаточної побіди Івана Казимира над Карлом дошукує ся по частині в некористнім для Польщі обороті козацької справи, по частині у впливі Франції, Прус і Швеції. В кінці вияснює становище Хмельницького в справі елекції і перечить, немов би гетьман щиро і рішучо піднірав кандидатуру Івана Казимира, вказуючи на його посольство до князя Раковці зарає по виборі польського короля.

Зміст праці д. Вас. Панейка:

З книжки проф. Бузєка про історію національної політики пруського правительства супроти Поляків вибирає автор і критично розглядає факти, які мають інтерес як матеріял до описової соціології національної боротьби.

ЗАСІДАННЯ ФІЛЬОЛІОГІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

І в а с. дня 23 марта.

Д. Волод. Бирчак предложив свою працю п. н. „Візантійська церковна пісня і Слово о полку Ігореві“, яку ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст праці д. Вол. Бирчака:

Автор проводить аналогію між візантійськими церковними піснями і Словом о п. І. Схожість Слова о. п. І. в візант. церковних піснях слідна в уживаню реторичного риму і в укладі — будові слова. Одною із найбільше характеристичних прикмет візант. церковних є реторичний рим, який вяже не тільки два-три кінцеві склади паралельних рядків — а цілі речення (рядки). Пр. з гимнів Романоса:

<i>τὸν</i>	<i>ἐχθρὸν</i>	<i>τῆς</i>	<i>ἐδοπλαχυνιάς</i>	<i>σου</i>
<i>καὶ</i>	<i>γυμνὸν</i>	<i>τῆς</i>	<i>ἐδλογίας</i>	<i>σου...</i>

Отсей ретор. рим перейшов до наших акафістів, а навіть до проповідий Іларіона, Кирила, еп. Турівського та до Слова о полку Ігореві. Пр.

уже	снесся	хула	на	хвалу,
уже	тресну	нужда	на	волю,
уже	врѣжся	дывь	на	землю.

Або:

подъ	трубами	повити,
подъ	шеломы	възлелѣяни,
конецъ	копія	въскрѣшлени.
пути	имъ	вѣдоми,
яругы	имъ	знаеми,
луца	у нихъ	напряжени, і т. д.

Другим доказом, що Слово розвинуло ся під впливом візант. церк. пісні, є уклад Слова. Візант. церк. пісня опирала ся на численю силляб і кінцевим акценті. Кілька рядків вбудованих по схемі а : в : а, або а : а : в, або а : в : с : а і т. д. творить одну в собі замкнену групу, кілька груп творять одну строфу, кілька строф одну пісню. Пр. на групу а : в : с (терціна):

*ἐκ παντοίων με κινδύνων
ἐλευθέρωσον, ἵνα κράζω σοί·
Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε.* (8)

Тут маємо силаб: 8 : 10 : 8. — Се звикла терціана, побіч того є розширені терцини; а : b : с : b : а, квартети (група 4 рядків а : b : а : b або а : а : а : b і т. д.). — Такі самі групи знаходимо і в Слові о п. І. Автор держить ся сліпо тексту М. Пушкіна. Глухі (ъ, ъ) числить тільки в середині слів, де стоять місто о, е, плькы (2 склади), чрьлеными (4 склади), при кінці слів не числить (временъ — 2 склади), хиба в словах: нъ, въ, съ, къ... Пр. терцини.

Тогда вѣступи Игорь Князь въ влать стремень,
и поѣха по чистому полю.

Солнце ему тьмою путь заступаше...

Схема: 12 : 10 : 12 (а : b : а).

Розширена терціана:

- 1) ярь туре Всеволодѣ! (7)
- 2) стоиши на борони, (7)
- 3) прыщещи на воп стрѣлами, (9)
- 4) гремлеши о шеломы (7)
- 5) мечи харалужными. (7)

Схема: 7 : 7 : 9 : 7 : 7 (а : а : b : а : а).

Примір квартету:

- 1) Биша ся день, биша ся другый; (9)
- 2) третьяго дни къ полуднію (9)
- 3) падоша стязи Игоревы (9)
- 4) Ту ся брата разлучиста на брезѣ быстрой каалы. (16)

Схема 9 : 9 : 9 : 16 (а : а : а : b).

Автор переходить увесь текст Слова, виказуючи, що ціле Слово — з виїмкою кількох місць — вбудоване терціанами або квартетами. — Посередно дає ся праця оден доказ більше автентичности Слова о п. І., поправности тексту, яким користував ся М. Пушкін (М. Пушкін відчитав але хиба тільки поодинокі букви), а в кінці є причинком до пізнання значіння глухих на Русі в 12 віці.

П'ят. дня 8 цвітня.

1) Др. Ів. Франко реферував дальшу частину своєї праці п. н. „Студії над українськими народніми піснями“, яку ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Др. К. Студинський предложив плян критичного видання писань Маркіяна Шашкевича, яке підняв ся зладити д. Мих. Возняк на ювілейний (1911) рік.

Зміст праці дра Ів. Франка:

Автор реферував дальшу групу студій над укр. народніми піснями XVII—XVIII в., а власне студію про віршу про ікону Богородиці в богоявлен. монастирі в Києві та її чудо в р. 1656, віршу про битву під Хотином 1739 р., пісні й вірші про бандурку і нарешті пісні про комаря. Всі ті студії зроблені порівняним способом на основі друкваних і рукописних варіантів та матеріалів.

Засідання комісій.

ЗАСІДАННЯ АРХЕОГРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

I зас. дня 9 лютого.

1) Проф. М. Грушевський повідомляє про стан друку „Пам'яток“. 2) Той сам предложив першу частину документів до історії дипломатичних зносин в часів Хмельниччини з рр. 1648—1654, вібраних дром М. Кордубою. Визначено друкувати їх як XII т. „Жерел“.

ЗАСІДАННЯ СТАТИСТИЧНОЇ КОМІСІЇ.

I зас. дня 4 лютого.

1) Обговорено зміст нового тому видавництва комісії та установлено порядок статей. 2) До дальшого тому приобіццали владити статі: а) Д. Мих. Лозинський, Огляд статистичних робіт про національні відносини у Чехії й Познанщині. б) Д. Осип Назарук, Огляд статистичних робіт про національні відносини у Галичині.

II зас. дня 9 марта.

1) Комісія уконституувала ся вибравши: головою дра Вол. Охримовича; заст. голови дра Стан. Дністрянського; секретарем

Вас. Панейка; заст. секретаря Мик. Залізняка. 2) Вибрано в члени комісії: а) Дра Стефана Барана. б) Володимира Дорошенка. в) Осипа Назарука. 3) На пропозицію проф. М. Грушевського постановлено вислати до редакцій місцевих газет у Приамурській краі квестіонар у справі української еміграції. Квестіонар поручено уложити д. М. Залізнякови.

ЗАСІДАННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

І зас. дня 6 лютого.

1) Постановлено в 1910 р. випустити II том „Бібліографії“ д. Ів. Ом. Левицького. 2) Відчитано записку дра Іл. Свенціцького в справі видання бібліографії українських старих друків до кінця XVIII ст. і постановлено звернути ся до Виділу з просьбою о підмогу на збиранє матеріалів до неї. 3) Принято до відомости, що д. Мих. Возпьяк підняв ся зладити бібліографію за роки 1901—1905, а д. Волод. Дорошенко за роки 1906—1910.

ЗАСІДАННЯ ЕТНОГРАФІЧНОЇ КОМІСІЇ.

І зас. дня 27 цвітня.

1) Принято до відомости, що вже скінчив ся друк XXVI і XXVIII т. „Етногр. Збірника“ та що він незабаром появить ся в продажі. 2) Д. Філ. Колесса здав справу зі збірника пісень д. Д. Баранюка з Варшави, до якого мельодії списав варшавський композитор д. Плюсайкевич, по чім поручено секретареві порозуміти ся з ним у справі набутя збірника на власність комісії по таксі, прийнятій у Товаристві. 3) Вибрано в члени комісії: а) Богдана Вахнянина, учит. гімн. у Львові. б) Евгена Форостину, учит. гімн. у Львові. в) Вадима Щербаківського, канд. філь. у Львові. 4) Принято до відомости, що на відозву, оголошену в часописях, у справі записуваня і присиланя народніх пісень, починають уже надходити деякі збірки, між ними дуже гарна збірка д. Т. Перейми з Лемківщини, В. Деркача з Теробовельщини, П. Стадника

зі Скалатщини й ин. Постановлено оголосити нову пригадку в сій справі.

ЗАСІДАННЯ ЯЗИКОВОЇ КОМІСІЇ.

І зас. дня 27 січня.

1) Др. В. Щурат повідомляє про хід словарних робіт над поодинокими письменниками. 2) Він же реферує проєкт меморіалу до міністерства війни в справі української топографічної ономастики, який прийнято в повні. 3) Переведено дискусію над потребою збирання українських топографічних назв. 4) Вибрано членом комісії дра Івана Копача у Львові. 5) Певведено дискусію над потребою реформи української правописи і поручено дру Ів. Копачеви виготовити на дальше засіданє реферат про спірні питання теперішньої правописи.

Справозданє з бібліотеки

за час від 1 січня до 30 цвітня 1910 р.

І. ВІДДІЛ КНИЖОК.

а) *Загално*. В часі від 1 січня до 30 цвітня 1910 р. вписано в альфаветичний картковий катальог 426 нових чисел (17.800—18.226) у 1821 томах і випусках; нових періодиків і томів дописано до давнійших 1966. Разом вписано в катальог 3787 нових книжок і випусків. Бібліотечна інвентарна книга ведеть ся вже рівнорядно з альфаветичним катальогом (впис. до ч. 18.226).

Для бібліотеки закуплено: книгарською дорогою 115 тв. у 129 т., бр. і в. за 507·29 кор. (329·62 кор. + 26·75 рб. + 114·75 fr.); антикварською й приватною дорогою 274 тв. у 339 т., бр. і в. + 20 рукописів¹⁾ за 1539·76 кор. (834·28 кор. + 268·64 рб. + 18·50 м.); крім того передплачено на 1910 р. 6 періодичних видань на 48·01 кор.²⁾ Разом 399 творів у 468 т., бр. і в. + 20 рукоп. + 6 період. видань за 2095·06 кор.

¹⁾ Див. дальше: Відділ рукописів.

²⁾ Передплачено: Historisk Tidskrift (Стокгольм — передпл. в 1909 р. за pp. 1882—1910), Вістник законів державних (Відень), Zentralblatt f. Bibliothekswesen (Ляпск), Mitteilungen d. öst. Vereins f. Bibliothekswesen (Відень), Mitteilungen d. anthropolog. Gesellschaft (Відень), Книжная Лѣтопись (С-Петербург), Przewodnik bibliograficzny (Краків).

З обміну в науковими інституціями, редакціями наукових журналів й приватними особами (за видання Наук. Тов. і бібліотечні дублети) бібліотека дістала 2075 т., бр. і в. З дарів прибуло 1339 т., в., бр. і дріб. друків + 1 мапа + 2 фот. репродукції + 203 переп. карток.

Разом в купна, обміну й дарів: 2543 томів, випусків, брошур і дрібних друків + 20 рукописів + 1 мапа + 2 фот. репродукції + 203 пер. карток.

Часописий приходило до бібліотеки 91.

Дарували отсі інституції, видавництва й особи: 1) А. Баланюк — 1 т.; 2) В. Барвінський (Харків) — 1 бр.; 3) Б. Білецький (Варшава) — 1 т.; 4) В. Білецький — 1 мапу; 5) Н. Bourgeois (Bruxelles) — 1 бр.; 6) Р. Бучинський — 1 т.; 7) Хв. Бюро III конгресу Міжнар. Музич. Товариства — 1 т.; 8) А. Вала (Мексико) — 2 бр.; 9) Н. П. Василенко — 1 т.; 10) А. Вишинський — 1 т.; 11) Ів. Возняк — 1 т.; 12) М. Возняк — 5 бр.; 13) Э. А. Вольтер (С.-Петербург) — 2 бр.; 14) М. Галушинський — 4 т.; 15) др. Ганчаковський (Краків) — 226 т. і в.; 16) В. Гнатюк — 2 т. + 2 бр.; 17) О. Грицай — 1 бр.; 18) Хв. Ред. „Громадського Голосу“ — 10 бр.; 19) М. Грушевський — 6 бр.; 20) о. Й. Гродський — 25 бр.; 21) М. Данилів — 2 фот. репродукції; 22) Хв. Вид. „Дешевої Бібліотеки“ (Львів) — 1 бр.; 23) В. Доманицький — 4 бр.; 24) В. Дорошенко — 4 т. + 17 бр.; 25) Хв. З. Гр. УСДРП. — 10 бр. + 1 листок; 26) Б. Загайкевич — 13 бр.; 27) Б. Заклинський — 11 т. + 160 пер. карток — збірка др. друків; 28) М. Залівняк — 1 т. + 2 бр.; 29) о. М. Журкович — 1 т.; 30) А. Ільченко — 2 бр.; 31) др. Р. Ф. Кайндль (Чернівці) — 2 бр.; 32) Хв. Книгарня Н. Т. ім. Ш. — 1 бр.; 33) В. Козловський — 1 т. + 1 бр. + 43 пер. карток; 34) Ф. Колесса — 1 бр.; 35) др. М. Кордуба (Чернівці) — 1 т. + 1 бр.; 36) Н. Р. Коцовський — 9 т.; 37) др. З. Кузеля (Чернівці) — 1 бр. + 1 др. др.; 38) Р. Кульчицький — 1 бр.; 39) В. Левинський — 1 бр.; 40) проф. др. В. Левицький — 1 річн. журн.; 41) Хв. Ред. „ЛНВістник“ — 4 т.; 42) Хв. Вид. „Молода Україна“ (Львів) — 1 бр.; 43) Хв. Монастир оо. Василіян у Жовкві — 11 т. і бр.; 44) N. N. — 1 бр.; 45) N. N. — 1 бр.; 46) О. Назаріів — 1 т.; 47) Ред. „Нашої Школи“ (Львів) — 1 бр.; 48) Хв. Ред. „Ниви“ (Льв.) — 6 бр.; 49) М. Остерманівна — 1 т.; 50) др. Гр. Паламар — 1 др. др.; 51) К.

Паньківський — 1 т.; 52) Н. М. Петровський — 1 бр.; 53) В. Радзигевич — 1 т. + 4 бр.; 54) др. І. Свепціцький — 1 т. + 1 бр. + 10 в.; 55) М. Е. Слабченко — 1 т.; 56) др. Г. Стрипський (Будапешт) — 1 т.; 57) Й. Танчаковський — 6 т.; 58) М. Терлецький — 1 т. + 1 бр.; 59) П. Тернієнко (Канада) — 1 бр.; 60) Хв. Вид. „Торбан“ (Льв.) — 49 в.; 61) др. К. Трильовський — 3 т. + 14 бр.; 62) Хв. Укр. р. Вид. Сп. (Льв.) — 1 т. + 3 бр.; 63) Хв. Вил. „Універсальна Бібліотека (Льв.) — 1 бр.; 64) о. К. Федорович — 6 т. + 2 бр. + 5 др. др.; 65) М. Федюшка — 1 бр.; 66) Хв. Філія Тов. „Просвіти“ в Тернополі — 87 т., бр. в.; 67) др. І. Франко — 42 т.; 68) М. Чайківський — 2 бр.; 69) Й. Е. еп. К. Чехович (Перемишль) — 46 т. і бр.; 70) Ів. Чупрей — 2 бр. + 12 др. др.; 71) др. П. Шепченко — 1 т.; 72) В. Щербаківський — 1 т.; 73) др. В. Щурат — 12 т. + 13 бр. + 2 др. др.; 74) др. Ю. А. Яворський (Київ) — 15 бр.; 75) о. К. Ясеницький — 539 т., бр., в.

До переплету віддано в часі, обнятим сим справозданем, 702 т. і бр. До дублетів відложено 306 т., бр. і вип.

б) *Старі друки*. У відділі стародруків прибуло в часі від 1. I — 30. IV 1910 р. 44 чисел у 50 томах — і то тільки чужих. З кіпцем цвітня с. р. було отже: I. церковно-славянських й українсько-білоруських стародруків 112; II. стародруків чужих — 281 у 325 томах. Разом усіх 393 у 437 томах.

II. ВІДДІЛ РУКОПИСІВ.

Куплено в тім часі отсі рукописи:

1) Мінея (з 1563 р. — Угорщ.); 2) Житя Святих Ів. Турівича (XVII ст. — Угорщ.); 3) Пролог (XVII ст.); 4) Зерцало богосл. (XVIII ст.); 5) Апостол (XVI ст.); 6) Євангел. напрест. (з 1664 р. — Угорщ.); 7) Катехизм; 8—11) 4 Ірмологіони (XVIII ст.); 12) Protocollum gr. s. par. Domboviensis (Марам. — Угорщ.) pp. 1806—1823 (по лат.), pp. 1833—1862 (по лат. і руськи); 13) Страшний суд (нов.); 14) Побожні пісні (нов.); 15) Румунський молитовник (кирил. — XVII ст.); 16) Октоїх (XVII ст.); 17) Єванг. учит. (XVII ст.); 18) Христ. поучен. (нов.); 19—20) 2 співаники побожн. пісень (один кирил., другий скороп.); 21) Рукопис пароха М. Терребельського (XVII ст.); 22) Піснеслов; 23)

Требник (XVII ст. — Угорщ.); 24) Апостол (з Теробовельщини у Гал. — кін. XVI ст.); 25) Тріодь (з Жовківщини у Гал. — XVII ст.); 26) Тріодь (з Равщини у Гал. — XVI ст.); 27) Ірмолої (з рисунками: Равщина у Гал. — поч. XVII ст.); 28—29) 2 Ірмолої (з рисунками: Брідщина у Гал. — XVII ст.).

Дарували рукописи отсі дд.: 1) Б. Білецький (Варшава) — 1 рук. (Ірмологіон з 1632 р. — Волинь); 2) М. Галушинський — 2 рук. (між ин.: метрика уродни, вінчань, смерти ві Звиняча з рр. 1759—1785); 3) В. Гпатюк 1 рук.; 4) Б. Загайкевич — 1 рук.; 5) Ол. Курбас — 2 рук. (2 збірники пісень з XVIII ст.); 6) N. N. — 1 рук. (Ірмолої з 1706 р.); 7) др. Г. Стрипський (Будапешт) — 1 рук. (Еванг. Учит. з 1640 р.); 8) о. К. Федорович — 3 шкід. акти (XIX в.); 9) Іл. Шраг (Чернигів) — збірку актів укр. клубу в 1-шій рос. Думі; 10) о. К. Ясеницький — 11 рук. (між ин.: *Explicatio Theologiae Dogmaticae facta per Professoreм III. Rduм Patrem Modestum Hryniewiecki in Academia Leopoliensi — conscripta per Rduм Athanasium Hryniewiecki Alumnum Gen. Semin. Leopol. et simul auditorem pro tunc ineunte Anno Scholari; t. I (1798 die 1 Septembr.); II (1799 die 1 Januar.); III (1799 die 1 Mart.)*¹⁾).

Всім Вп. жертводавцям Управа Бібліотеки складає щиро подяку.

В часі від 1. I — 30. IV 1910 р. визичено з бібліотеки: до дому — 408 томів на 251 реверсів; до бібліотечної „Наукової робітні“ — 1521 томів і випусків на 1100 реверсів. Разом — 1929 томів і випусків на 1351 реверсів.

Управа Бібліотеки.

¹⁾ Т. IV бібліотека одержала від Вп. о. К. Ясеницького вже давнійше (див. Хроніка, ч. 39, ст. 43).

Справозданє з Музея

за час від 1 січня до 30 цвітня 1910 р.

Закуплено до Музея через проф. М. Грушевського і В. Кричевського у Києві такі річи: 4 рушники; 1 гафт шовком; 7 килимів; 9 деревляних тарелів; 2 деревляні помальовані начиня; 2 глиняні бочілки; 1 глиняне начине; 2 поливані миски; 2 начиня з чорної глини; 1 грецька амфора. Одержано від о. М. Г. такі річи: один деревляний старинний образ; один старинний деревляний хрест; великий деревляний замок. Крім сього від М. Віляшевського одержано: збірку костяних виробів князівської доби з Київщини; похорон в городища „Княжа гора“ з могили XII в. Від Д. Щербаківського одержано: два начиня передмікенської доби; одну грецьку лямпу й одну фігурку; одну бронзову сокиру й одну залізану. Від Г. Щоголіва з Києва одержано 18 зразків дерева з Якутської області (Сибір).

За посередництвом о. Михайла Зубрицького в Мшанці замовлено й одержано такі моделі: церква у Мшанці; водяний млин; жорна; варстат; драбнястий віз воловий з ярмом; вівок мотузя спускати; ручна ступа; ніжна ступа, млинок до млинокваня льну, точило.

Куплено у М. Шкрибляка 1 деревляний таріль і 1 топірець.

Від І. Галущинського одержано велику глиняну амфору (викопав її в с. Звнячи, Чортківського повіту селянин, коли копав у городі яму на бараболю).

Д. Влининський подарував образ св. Миколая (в Перемищини).

Пані О. Роздольська подарувала кілька старих монет. В. Деркач, ст. прав, передав печатку теребовельського магістрату.

С. Никифоряк передав 37 штук старих монет.

І. Гринцак і М. Федюшка по одній старій монеті; Д. Василь Шурат подарував збірку монет різних держав і часів (100 мідяних монет і 8 срібних).

За сей час упорядковано і розложено велику овруцьку археологічну колекцію. Крім того взято під Музей ще один покій в партері Академічного Дому, де уміщено моделі зі стрийської вистави, а на стінах і стелі розвішено килими з правобережної України.

Микола Залізник.

**Товариства й інституції, що приступили до обміну
виданнями.**

Αθήναι. Εθνικον Πανεπιστημιον της Ελλάδος.

Barcelona. Institut D' Estudis Catalans.

Berkeley. University of California.

Cambridge. Mass. Peabody Museum of Harvard University.

С Петербургъ. Архивъ Правительствующаго Сената.

С Петербургъ. Kwartalnik Litewski.

С Петербургъ. С Петербургскій Сенатскій Архивъ.

С Петербургъ. Правительствующій Синодъ.

С Петербургъ. Редакція Журнала Министерства Юстиціи.

Токуо. Kais. Japanische Universität.

Томскъ. Университетъ.

Washington. Library of Congress.

Washington. Smithsonian Institution. Bureau of American Ethnology.

Нові видання Товариства.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Наукова часопись, присвячена передовсім українській історії, фільології й етнографії, виходить у Львові що два місяці під редакцією Мих. Грушевського. Р. XIX. Р. 1910, кн. I. Т. ХСШ. Львів, 1910. Ст. 252, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому, ст. 3—4. — 2. Матеріяли до історії української літературної мови, подав Володимир Перетц, ст. 5—31. — 3. Похоронне голосіє і церковно-релігійна поезія (Студія над розвитком мотивів народньої словесности), написав Іляріон Свеніцький, I—III (докінчення слідує), ст. 32—53. — 4. Справа поділу Галичини в рр. 1846—1850, написав Іван Кревецький, I—III, ст. 54—69. — 5. Батько й дочка (із паперів Івана Федоровича), подав Іван Франко, ст. 70—89. — 6. Студії над галицько-українськими граматами XIX в., написав Михайло Вовняк, X—XI, ст. 90—131. 7. Miscellanea: а) До характеристики харківського гуртка українських письменників, под. М. Вовняк; б) До мартівських днів 1848 р. у Львові, под. І. Франко; в) До діяльности Івана Гушалеви́ча в рр. 1867—1881, под. Яр. Гординський, ст. 132—157. — 8. Наукова хроніка: Польська праця про Ягайла, нап. М. Шпаковський, ст. 158—169. — 9. Бібліографія: преісторія, археологія, історія штуки, історія політична і культурна, мова, література (реєстр обговорених публікацій див. ст. 206), ст. 170—208. — 10. Показчик до тт. LXXXVII—XCII Записок Наукового Товариства імени Шевченка (річник XVIII), ст. 209—231. — 11. Зміст тт. I—LXXXVII За-

писок (по німецьки), ст. 232—246. — 12. Оголошення, ст. 247—252.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Наукова часопись, присвячена передовсім українській історії, фільології й етнографії, виходить у Львові що два місяці під редакцією М. Грушевського. Р. XIX. Р. 1910, кн. II. Т. XCIV. Львів, 1910. Ст. 252, 8°. Ціна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому, ст. 3—4. — 2. Похоронне голосіне і церковно-релігійна поезія (Студія над розвитком мотивів народньої словесности), написав Іляріон Свенціцький, IV—VI (докінчене), ст. 5—39. — 3. Студії над українськими народніми піснями, подає Іван Франко, XXVII—XXX, ст. 40—57. — 4. Справа поділу Галичини в рр. 1846—1850, написав Іван Кривецький, IV—VI, ст. 58—83. — 5. Відносини Вартоломея Копітара до галицько-українського письменства, подав Михайло Тершаковець, I—V (кінець буде), ст. 84—106. — 6. Студії над галицько-українськими граматами XIX в., написав Михайло Возняк, XII—XV, (кінець буде), ст. 107—161. — 7. Miscellanea: а) Ще до портрета Мазеви, под. М. Грушевський; б) Два недруковані вірші Івана Головацького, под. М. Возняк; в) Антін Кобилянський, кілька згадок, под. Т. Ревакович, ст. 162—173. — 8. Наукова хроніка: З історії й соціології національної боротьби, нап. В. Панейко, ст. 174—194. — 9. Бібліографія: історія політична і культурна до початку XVII в., історія культурна і політична XVII—XIX вв., суспільний устрій і право, література, економіка (реєстр обговорених публікацій див. с. 246), ст. 195—249. — 10. Оголошення, ст. 250—252.

Українсько-руський Архив. Видає історично-філософічна секція Наукового Товариства ім. Шевченка. Т. V. Фільологічні праці Івана Могильницького. Видав Михайло Возняк. У Львові, 1910. Ст. VIII+240, 8°. Зміст: Передмова видавця, ст. V—VIII. — Вѣдомѣсть о Рускомъ Языцѣ, ст. 1—70. — Грамматыка Языка Славево-русского, ст. 71—240.

Етнографічний Збірник. Видає Етнографічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка. Т. XXVI. Волод. Гнатюк, Народні оповідання про опришків. У Львові, 1910. Ст. XVII+354, 8°. Ціна 4 кор. Зміст: Передмова, ст. III—XVII. I. Давні часи й опришки, ст. 1—18. II. Опришки в народній поезії, ст. 19—34. III. Опришки з переддовбушівських часів, ст. 35—39. IV. Ватажок Олекса Довбуш, ст. 40—144. V. Довбушеві товариші й наслідники, ст. 145—

166. VI. Пізніші опришки, ст. 167—173. VII. Від Олекси Шведа до Гриця Багана, ст. 174—220. VIII. Атаман пушкарів Юріштан і ватажко опришків Мирон Штола з товаришами, ст. 221—246. IX. Антосій Ревізорчук і інші опришки, ст. 247—271. X. Напади опришків і оборона від них, ст. 272—285. XI. Остатні опришки, ст. 286—294. XII. Опришківські комори, ст. 295—305. Die Hauptmotive der Volkssagen über die Opryşken, ст. 306—332. Словарець, ст. 333—342. Зміст, ст. 343—352. Похибки, ст. 353—354.

Етнографічний Збірник. Видає Етнографічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка. Т. XXVIII. Галицько-руські народні приповідки. Зібрав, упорядкував і пояснив др. Іван Франко. Том III, вид. II. У Львові, 1910. Ст. X+301—333, 8°. Ціна 3 кор.
